

WAT VOOR EEN ARNHEM WIL JE?

Verkiezingsprogramma 2018

> Inhoudsopgave

Wat voor een Arnhem wil je? 3

Deel 1

Arnhem, De stad 4

Economie en ondernemersklimaat	5
Bereikbaarheid	5
Een duurzame stad	5
Goed wonen en leven	5
De wijken van Arnhem	5
Een aantrekkelijke binnenstad	5
Kunst en cultuur	5
Sport	5
Samenwerking	5

Arnhem, De samenleving 6

Zorg voor iedereen	7
Werk en inkomen	7
Onderwijs	7
Veiligheid	8
Vluchtelingen en immigratie	8

Arnhem, De gemeente 9

Politiek en bestuur	10
Ondernemers	10
Interactief	10
Moderne dienstverlening	10

Deel 2

Arnhem, De stad > Hoe dan? 11

Regionaal bereikbaarheidsoffensief	12
Van A naar B in Arnhem	12
Economie	12
Duurzame stad	13
Wijken centraal	13
Binnenstad en centrum	13
Wonen	14
Detailhandel en Horeca	14
Natuur en groen	15
Wateroverlast	15
Kunst en cultuur	15
Sport	15

Arnhem, De samenleving > Hoe dan? 16

Zorg voor iedereen	17
Ouderen, jongeren en jeugd	17
Onderwijs	17
Wijken	17
Werk en inkomen	18
Veiligheid	18
Vluchtelingen	19

Arnhem, De gemeente > Hoe dan? 20

Politiek voor de Arnhemmers	21
Dienstverlening en contact	21
Ondernemersklimaat	21
Financien	21

> Wat voor een Arnhem wil je?

Arnhem is een gave stad. Arnhem is bruisend, ondernemend, sportief en groen. Een geweldige plek om te wonen, te werken en te leven. Dit vraagt een grote inspanning om te behouden wat goed is en een nog grotere inspanning om te verbeteren wat beter moet.

Op 21 maart 2018 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Dit is het verkiezingsprogramma 2018 van de VVD Arnhem. Hierin staat wat voor een Arnhem wij willen en wat wij daarvoor gaan doen.

Wij willen:

- Een Arnhem waar je goed kunt wonen, een Arnhem dat bereikbaar is en blijft, waar slimme duurzaamheid de norm is en de omgeving fraai, groen en schoon.
- Een bruisend Arnhem met een goed en breed cultuuraanbod.
- Een sportief Arnhem waar ruimte is voor sport. Voor iedereen bereikbaar.
- Een Arnhem waar iedereen meedoet, waar werken loont en waar we elkaar helpen als dat nodig is. Waar we zorgen voor hen die het nodig hebben.
- Een veilig Arnhem, waar iedereen kan zijn wie hij is. Waar respect wederzijds en normaal is. Waar kinderen veilig en met plezier naar school kunnen. Waar iedereen welkom is die mee wil werken aan onze toekomst en deel wil zijn van Arnhem.
- Maar ook een Arnhem waar grenzen gelden die we handhaven als dat moet. Jouw vrijheid eindigt waar je die van een ander bedreigt.

En wij willen:

- Een gemeente die Arnhem en de Arnhemmers centraal stelt, met de beste dienstverlening als norm. Een overheid die niet in de weg loopt maar ruimte geeft aan initiatief en ondernemerschap.
- Een gemeente die beseft hoeveel kennis en ervaring er buiten het gemeentehuis is. Die niet bang is hier gebruik van te maken.
- Politiek die kaders stelt, keuzen maakt en daarover verantwoording aflegt. Geen referenda achteraf, maar discussie vooraf.
- Een gemeente die bescheiden is over wat ze kan, maar ambitieus in wat ze doet.
- Een gemeente die zuinig en zinnig met belastinggeld omgaat.

De afgelopen vier jaar is Arnhem bestuurd door coalities die claimden 'met de stad' te besturen. Wij zien dat de Arnhemmers daar weinig van hebben gemerkt. Dat kan anders en dat kan beter. Daarom gaat dit verkiezingsprogramma over jou, over Arnhem. Wat voor een Arnhem wil je?

Dit programma bestaat uit twee delen.

In deel 1 staat wat voor een Arnhem wij willen.

In deel 2 staat ons antwoord op de vraag: Hoe dan?

Peter Papegaaij

Voorzitter verkiezingsprogrammacommissie 2018 VVD Arnhem

ARNHEM, DE STAD

Arnhem is een prachtige groene stad. Het is hier heerlijk wonen op de uitlopers van de Veluwe, het begin van de Betuwe en naast de Achterhoek. Huizen zijn betaalbaar en er is ruimte. Je kunt er rust vinden in de natuur, maar ook reuring in het uitgaansleven. De stad heeft een breed cultureel aanbod en een keur aan sport, van de top (Papendal) tot in de breedte. Daar moeten we zuinig op zijn.

Arnhem is ook economisch sterk, zeker in de regio met Nijmegen en het nabij gelegen Wageningen (Food Valley). Alles is er: onderwijs van wereldklasse op alle niveaus en een sterk bedrijfsleven met een belangrijk energiecluster. Maar ook de zakelijke dienstverlening en juridische sector zijn groot. Alle kansen dus. Met een ligging centraal tussen Randstad en Ruhrgebied, een knooppunt in Nederland en de poort naar Duitsland.

Toch is er geen reden om tevreden achterover te leunen. Er is werk aan de winkel.

Economie en ondernemersklimaat

We willen graag genoeg geld verdienen voor een goed leven. Dat kan in een bloeiende economie. Ondernemers zijn hierin onmisbaar. Daarom heeft een goed ondernemersklimaat onze hoogste prioriteit.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid is voor een sterke economie een kritische voorwaarde. De gemeente gaat niet over hoe je naar Arnhem komt, ze moet zorgen dat je er kunt komen: Lopend, op de fiets, met de auto of met het openbaar vervoer.

Een duurzame stad

Wij willen een duurzaam Arnhem. Dat is goed voor milieu en klimaat, is goed voor de portemonnee van de Arnhemmers en het levert banen op.

Nou kan Arnhem niet de hele wereld verbeteren, maar wel zichzelf. Daarom willen wij echt stappen gaan zetten in de gebouwde omgeving (energie neutraal), de mobiliteit in de stad, de omgang met afval en het beheer van de openbare ruimte. Met ondernemerschap en maatschappelijk initiatief als leidraad.

Goed wonen en leven

Het woningaanbod in Arnhem is uit balans. We willen dat er vraaggericht wordt gepland en op maat wordt gebouwd.

De openbare ruimte moet veilig en schoon zijn, afval wordt opgehaald en het riool werkt. Dit lijkt simpel, en dat is het ook.

De wijken van Arnhem

Arnhemmers wonen niet in papieren nota's en visies, maar in huizen in een wijk. De wijk waar je woont is primair jouw Arnhem. Schoon en veilig. Voor de invulling hiervan willen wij maatwerk dat past bij de wijk en de inwoners. Schuytgraaf is niet de binnenstad. Groen in Meinerswijk is anders dan in De Laar Oost.

Een aantrekkelijke binnenstad

De binnenstad vormt het levende hart van de stad. Met bereikbare winkels en goede horeca, maar ook met voorzieningen voor de groeiende groep bewoners.

Kunst en cultuur

Kunst, erfgoed en cultuur zijn van grote waarde voor de samenleving. Cultuur stimuleert de creativiteit. Creativiteit leidt tot innovatie. Dit heeft een positief effect op de economie. Er is veel geld geïnvesteerd in cultuurgebouwen in Arnhem. Nu is het tijd dat deze gebouwen vol zitten.

Sport

Sport is goed voor iedereen. Het is goed voor je gezondheid en helpt bij het leggen van sociale contacten. Wij vinden het daarom belangrijk dat elk kind kan sporten en dat er genoeg sportvelden zijn in de wijk.

Samenwerking

Arnhem is geen eiland. De kansen en uitdagingen van Arnhem hangen samen met Nijmegen en de regiogemeenten om ons heen. Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Ook onze positie in Nederland en Europa is samen sterker.

ARNHEM, DE SAMENLEVING

Arnhem is meer dan de straten, pleinen en parken. Arnhem dat zijn wij, de samenleving. En in een sterke samenleving zorgen we voor elkaar, hebben we respect voor elkaar en ben je veilig.

Wij willen dat iedereen meedoet. Een samenleving is meer dan de optelsom van individuen. Of je nu jong, oud, werkend, niet werkend, wel of niet gehandicapt bent, samen maken we Arnhem als samenleving. En maken we mogelijk dat iedereen naar vermogen kan meedoen.

Voor ons geldt dat ieder mens iets van zijn leven wil maken en daar de ruimte voor moet krijgen. Dat gaat niet vanzelf. Respect is wederzijds. Er zijn grenzen. Jouw vrijheid eindigt waar je die van een ander bedreigt. Dan wordt er streng gehandhaafd. We hebben geschreven en ongeschreven afspraken met elkaar. Iedereen houdt zich daaraan. Dat is normaal. Zo kun je in Arnhem net zo veilig over straat met een hoofddoek op als hand in hand met wie je wilt.

Arnhem is een stad waar de menselijke maat nog geldt. Maar het is geen dorp waar iedereen, iedereen kent. Daarom moeten we een aantal zaken goed met elkaar regelen. Zonder de mens uit het oog te verliezen.

Zorg voor iedereen

Vorkomen is beter dan genezen. Zorg is maatwerk. Hoe eerder, hoe beter. Zo dicht mogelijk bij huis, in je eigen wijk.

Iedereen moet de zorg krijgen die nodig is. Maar zorg is een voorziening, geen ongelimiteerd recht. Dus je krijgt wat je nodig hebt, niet wat je buurman krijgt.

Zelfstandigheid en regie op eigen leven is bij de zorg voor chronisch zieken en gehandicapten ons uitgangspunt. Wat je zelf kunt, moet je zelf doen. Bij wat je niet kunt, word je geholpen.

Werk en inkomen

De snelste weg uit armoede is werk. We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Iedereen heeft talenten en mogelijkheden. Het is zonde als we die niet gebruiken.

Werken is de verantwoordelijkheid van mensen zelf. Een uitkering is in principe tijdelijk.

Mensen die (deels) niet kunnen werken verdienen een vangnet. Als werk vinden niet lukt of moeilijk gaat, vinden wij het normaal een tegenprestatie te verlangen. Door actief te blijven vergroot je de kans weer aan het werk te komen. En je doet wat terug voor Arnhem. Een tegenprestatie is net zo normaal als belasting betalen.

De gemeente moet geen inkomenspolitiek voeren bovenop wat landelijk al wordt gedaan. De vele uitzonderingen en toeslagen maken de armoedeval alleen maar groter. Dat kan veel beter. Werken moet lonen.

Onderwijs

Het onderwijs is een belangrijk onderdeel van de samenleving. Samenwerking met politie, justitie, jeugdzorg en de wijkteams moet vanzelfsprekend zijn. De gemeente bevordert dit actief.

Het onderwijs wordt gegeven in schone, uitnodigende schoolgebouwen in een veilige en schone omgeving. De leerlingen kunnen op een veilige manier de school bereiken.

Daarnaast stimuleert de gemeente de kenniseconomie. Hiermee wordt vanuit de diverse onderwijsinstellingen die Arnhem rijk is een directe bijdrage aan de samenleving geleverd. Alleen met innovatief onderwijs blijven we op de lange termijn nationaal en internationaal een belangrijke speler.

Veiligheid

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze buurt en in ons eigen huis. Met een wijkagent die benaderbaar is in je eigen wijk. Die weet wat er speelt.

De politie staat niet alleen. Ook gemeentelijke handhavers zijn zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig op straat en in de wijk. Politie, handhavers, hulp- en dienstverleners verdienen respect. Zij kunnen rekenen op steun van de gemeente. Verbaal en fysiek geweld is onaanvaardbaar. Altijd! Hufters die dit niet willen begrijpen, worden hard aangepakt.

Ontwikkelingen wereldwijd, landelijk en lokaal op het gebied van extremisme en radicalisering, van welke aard dan ook, houden wij scherp in de gaten en zullen geen ruimte krijgen in onze samenleving. We accepteren het niet als je je buiten onze samenleving plaatst.

Vluchtelingen en immigratie

In Arnhem vangen we vluchtelingen op uit oorlogsgebieden, zoals landelijk en internationaal afgesproken. In principe tijdelijk.

Iedereen die hier een toekomst opbouwt en bij wil dragen aan Arnhem, is welkom. Dat vraagt een inspanning van nieuwkomers en van ons. Zonder het leren van Nederlands en begrijpen van de Nederlandse samenleving ga je het niet redden. Dat is een eigen verantwoordelijkheid. Wij helpen daarbij.

We verwachten niet dat je als nieuwkomer je achtergrond opgeeft en geschiedenis vergeet. Maar we eisen wel dat, als je je toekomst hier zoekt, je onze cultuur respecteert met alle rechten en plichten.

ARNHEM, DE GEMEENTE

De gemeente staat ten dienste van ons allemaal. Politiek is er voor de Arnhemmers, niet andersom. Dat is natuurlijk wat anders dan dat iedereen altijd z'n zin krijgt. Je bent zelf verantwoordelijk voor je eigen leven. De overheid is geen geluksmachine.

De overheid is er wel om grenzen te bewaken, kaders te stellen en een aantal openbare diensten aan inwoners te leveren. Wat ons betreft zijn de grenzen hard, de kaders helder en staat de inwoner bij de dienstverlening centraal. Een compacte en krachtige overheid. Een overheid die ruimte geeft en niet voor, maar met de inwoners denkt. Een overheid die optreedt als het moet en steunt als het nodig is.

Politiek en bestuur

De VVD staat voor gemeentepolitiek die zich beperkt tot zaken waar de gemeente over gaat en die effectief een verschil kunnen maken voor de Arnhemmers. En dat goed doen. Geen symboolpolitiek.

Een politiek stabiel bestuur is belangrijk. De politiek is voor de inwoners, niet andersom. Dat staat bij de VVD bovenaan.

Ondernemers

Wij willen een gemeente die ondernemers de ruimte geeft en regels beperkt tot nuttig en noodzakelijk. Een gemeente die weet wat er leeft bij de ondernemers in de stad. Een gemeente die met ondernemers samenwerkt aan de economische toekomst van de stad.

Ondernemers hebben regelmatig te maken met de gemeente om van alles te regelen. De ondernemer, niet het systeem, moet hierbij centraal staan.

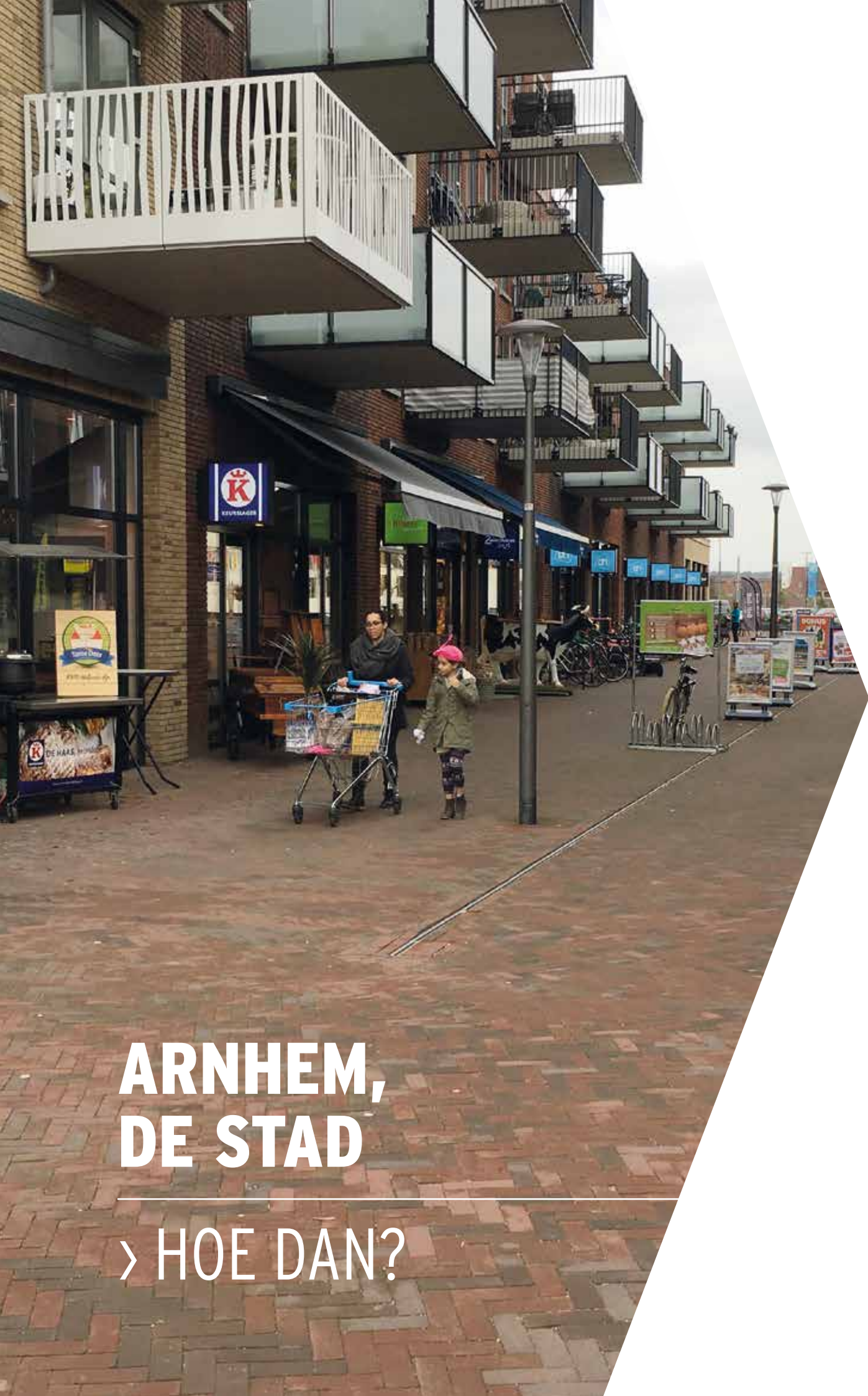
Interactief

Er zit buiten het stadhuis veel kennis en ervaring. Wij willen een gemeentebestuur dat daarvan doordrongen is. Een bestuur dat inwoners actief bij de discussie betreft voordat er plannen zijn gemaakt, niet alleen achteraf laat inspreken. Het is de Gemeenteraad die uiteindelijk beslist. En dan is het klaar. Geen referenda over democratisch genomen besluiten.

Moderne dienstverlening

We willen een moderne, dienstbare gemeente. Inwoners bepalen zelf hoe en wanneer ze met de gemeente willen communiceren.

Diensten die digitaal kunnen, zijn 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar. Maar je kunt ook bellen of een brief sturen. Er wordt door een mens opgenomen en brieven worden gewoon vlot beantwoord.

ARNHEM, DE STAD

› HOE DAN?

Regionaal bereikbaarheidsoffensief

De bereikbaarheid van Arnhem, nu en in de toekomst, vraagt een grote inzet. Dat kan Arnhem niet alleen. Daarom willen wij een regionaal bereikbaarheidsoffensief met de regio, de provincie en het Rijk. Opgezet met onze economische en maatschappelijke partners.

De (inter)nationale bereikbaarheid van Arnhem moet beter, via de weg (A15, A12, A50) en per OV (meer intercity's naar Randstad, Noord en Zuid-Nederland, meer en betrouwbaardere internationale treinen zoals de ICE en de verbinding Arnhem-Düsseldorf).

De bereikbaarheid vanuit de regio naar onze scholen en instellingen, zoals ziekenhuis Rijnstate, de HAN en de rechtbank, is belangrijk. Deze bereikbaarheid heeft specifieke doelgroepen en eigen piektijden. Geen standaardoplossingen dus. In ons bereikbaarheidsoffensief betrekken wij onze partners en direct belanghebbenden.

De bereikbaarheid van Arnhem is voor een groot deel afhankelijk van de drie ringen rond de stad: De centrumring, de A15-A325-Pleyroute en de A15-A50-A12. Extra investeringen zijn nodig. Van de gemeente, de provincie en het Rijk. De VVD maakt zich daar hard voor.

Van A naar B in Arnhem

Ook binnen Arnhem moet je vlot van A naar B kunnen komen. Met een goed, veilig en betrouwbaar OV, op de fiets of met de auto. Dit zien wij niet als concurrerende, maar als aanvullende systemen.

Doorgaande routes in Arnhem, zoals tussen IJssellaan en Over het lange water, moeten zo vlot mogelijk doorstromen. Zeker 's avonds als het rustig is. Niet alleen is stilstaan voor een leeg kruispunt frustrerend, stilstaande auto's vervuilen meer dan rijdende.

Wij willen een parkeerbeleid dat uitgaat van faciliteren i.p.v. verbannen van auto's uit de stad. Er verdwijnen geen straatparkeerplaatsen meer zonder compensatie, te beginnen bij de aanpak van 'De blauwe golven'. Wat ons betreft hebben we nog wat te herstellen van de afbraak in de afgelopen periode. Je wilt toch gewoon kunnen parkeren op de Markt?

Uiteindelijk willen wij de gemeentelijke parkeergarages afstoten en marktpartijen uitdagen te investeren in moderne parkeerfaciliteiten. Aantrekkelijk en gastvrij. Wij zijn wel klaar met de ideologische afkeer van de auto in Arnhem.

Er komen steeds meer mensen in het centrum wonen. Dit zet druk op de bereikbaarheid van het centrum, niet in de laatste plaats op de parkeermogelijkheden.

Ook in andere wijken kan de parkeerdruk zo groot worden, dat maatregelen nodig zijn. Oplossingen zoeken wij met de mensen in de wijken.

De fietsinfrastructuur in Arnhem is goed, maar kan vooral in het centrum beter. Je moet op de fiets vlot en veilig door het centrum kunnen rijden en je fiets netjes en veilig kunnen stallen, daar waar je zijn wilt.

OV is belangrijk, maar niet de oplossing voor alle problemen. Wij willen meer aandacht voor OV op maat en we dagen inventief en ondernemend Arnhem uit met oplossingen te komen. Want hoe trots we ook zijn op onze trolleybussen, we zijn tegen het laten rijden van bussen gevuld met lucht in plaats van passagiers.

De bereikbaarheid van werklocaties zoals Kleefse Waard en IJsseloord moet beter, zowel per auto, met de fiets als met het OV.

Economie

Wij gaan de economische kracht van Arnhem verder versterken, samen met kennisinstellingen en ondernemers. Initiatieven als IPKW, Legal Valley, Health Valley en de activiteiten op Papendal verdienen steun. Dat doet Arnhem niet alleen, dat vraagt ook investeren in de samenwerking met de regio om ons heen en over de grens met Duitsland.

De aanwezigheid van jonge, talentvolle mensen maakt de Arnhemse economie flexibeler en sterker. Daarom staat aantrekkelijkheid voor studenten en scholieren (HBO, MBO en VMBO) hoog op onze lijst. Net als bedrijfsverzamelgebouwen, broedplaatsen en flexwerkplekken voor jonge en/of startende ondernemers.

Een belangrijke pijler onder onze economie is het toerisme. Wij blijven investeren in de marketing van Arnhem als toeristisch aantrekkelijke stad. En gastvrij natuurlijk. Goed bereikbaar met auto of OV. Zie 'Van A naar B in Arnhem' hierboven.

Duurzame stad

We vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met energie, water en het milieu. Duurzaamheid biedt een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van de economische winst. Particulier initiatief en ondernemerschap staan centraal. We sturen op doelen en effecten en niet met het voorschrijven van technieken.

Het aantal regels kan minder. Wij zetten in op eenvoudigere procedures, niet op meer subsidie geven. Maatregelen moeten passen bij de schaal van Arnhem. Geen dure symboolpolitiek en geen wedstrijdje wie het groenst is op kosten van de inwoners. Daar hebben de Arnhemmers niets aan.

Wij gaan:

- Trolley 2.0 verder ontwikkelen. Arnhem als koploper van schoon OV.
- Samen met de provincie, duurzaamheid bij de aanbesteding van OV meewegen en zo kansen voor het Arnhemse bedrijfsleven vergroten.
- Het initiatief van Arnhemse ondernemers voor het ontwikkelen van een centraal distributiecentrum omarmen. Dit maakt het voor vrachtwagens en busjes onnodig de stad zelf in te rijden. Distributie naar de eindbestemming kan dan zo schoon mogelijk: Elektrisch of met menskracht.
- De nauwelijks effectieve milieuzones afschaffen.

Wij willen in Arnhem zo min mogelijk restafval. Dat lukt alleen als het ophaalsysteem simpel en overzichtelijk is. Een ingewikkeld, lastig uitvoerbaar en nauwelijks te handhaven betaalsysteem helpt dan zeker niet. Omgekeerd inzamelen is in Arnhem nog maar net gestart. Eerst zien hoe effectief dit is voor er weer nieuwe experimenten gestart worden (Diftar).

Wij hebben de ambitie dat alle wijken in Arnhem uiteindelijk energieneutraal worden. Maar zonder particulier initiatief gaat het niet lukken. Het lukt alleen samen met eigenaren, bewoners, verhuurders en ondernemers. Initiatieven als de Wijk van de Toekomst¹ steunen wij. Opgelegde of afgedwongen keuzes niet. We verliezen effectiviteit nooit uit het oog. Als er gekozen moet worden gaat energieneutraal voor bv. woonwijken zonder aardgas.

Energie gaat een groot beslag leggen op de openbare ruimte, denk b.v. aan windturbines of zonnepanelen. Inwoners gaan dat merken. Daarom willen wij dat bewoners altijd zo vroeg mogelijk worden betrokken en dat besluitvorming zorgvuldig en transparant is.

Wijken centraal

Als Arnhemmer woon je niet in papieren nota's en visies, je woont in een straat in een wijk. Dat is jouw meest directe leefomgeving. Die wil je optimaal hebben. Maar elke wijk is anders. Daarom willen wij dat het beheer van de openbare ruimte zoveel mogelijk op wijkniveau wordt ingevuld. Dat initiatieven worden gesteund met maatwerk en door korte lijntjes met de mensen in de wijk.

De wijkteams in Arnhem zijn nog maar net begonnen. Ze moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen. Het getuigt van slecht bestuur nu alles weer op de schop te nemen. Daarom willen wij de huidige wijkaanpak tijd en ruimte geven en er, waar nodig, extra in investeren. Maar wel met een evaluatie eind 2018.

Binnenstad en centrum

Wij vinden dat er een offensief nodig is voor de Arnhemse binnenstad. Het centrum heeft meer functies dan alleen winkels of horeca. Het aantal bezoekers neemt toe, niet alleen om te winkelen, maar ook voor het culturele aanbod en evenementen. Er komen steeds meer mensen in de binnenstad wonen. Er wordt gewerkt in steeds meer verschillende soorten werkplaatsen. Dit vraagt om flexibiliteit en maatwerk. We moeten loskomen van het recente verleden en het sjabloondenken. Arnhem wordt een moderne stad waar verschillende functies zijn vermengd.

Het wandel- en winkelgebied moet compacter. Wat nu winkelgebied is, hoeft dat niet te blijven. Dan komt er ruimte voor wonen en nieuwe bedrijvigheid. Het plan: 'Bij de HEMA linksaf'² is daar een voorbeeld van.

Er is al veel grootschalige kantoorruimte getransformeerd naar woningen. Prima. Maar we moeten niet doorschieten. Er moet voldoende kwalitatief hoogwaardige kantoorruimte overblijven in het centrum, met name rond het station.

En we vergeten natuurlijk de bereikbaarheid van het centrum niet. Zie '**Van A naar B in Arnhem**' hierboven.

¹ <http://www.geldersenergieakkoord.nl/themas/wijk-van-de-toekomst>

² <https://arnhem.vvd.nl/nieuws/13257/bij-de-hema-linksaf>

Wonen

Wij vinden eigen woningbezit belangrijk. Eigendom bevordert het gevoel van verantwoordelijkheid voor buurt en omgeving. De gemeente moet daarom woningbezitters zoveel mogelijk de ruimte geven. Wij willen de OZB-verlagen en de rioolheffing wordt weer alleen aan gebruikers opgelegd, bij voorkeur door het aan het waterverbruik te koppelen.

Een probleem in Arnhem is het scheve aanbod van woningen. Wij zijn tegen het vergroten van het aandeel van sociale huurwoningen in Arnhem. Als in Arnhem gemiddeld pas de 6e persoon op de wachtlijst een aangeboden huurhuis accepteert³, is er geen tekort aan sociale huurwoningen, dan klopt het aanbod niet. Dan is er te weinig doorstroming.

Het scheve aanbod is ook slecht voor de economie van Arnhem. Zonder een breed aanbod van woningen, blijven mensen met een hoger inkomen weg en wordt Arnhem minder aantrekkelijk voor bedrijven om zich er te vestigen. Wij zetten ons daarom al langer in voor het vergroten van het aanbod van woningen voor midden- en hogere inkomens. Dit kan b.v. door het beschikbaar maken van meer bouwkvavels voor particulieren.

Wij willen meer aandacht voor levensloopbestendig bouwen. Veel oudere mensen blijven het liefst in hun eigen wijk wonen. Er moet dan wel aanbod zijn van geschikte, vaak kleinere woningen.

Niet alleen binnen Arnhem is het woningaanbod scheef, dat geldt ook regionaal. Wij willen hardere afspraken met de gemeenten om ons heen. Wij moeten voorkomen dat door het vergroten van het aanbod van sociale huurwoningen in Arnhem, de verhouding tussen hoge en lage inkomens in Arnhem nog schever wordt dan hij al is.

Schaarse nieuwbouwlocaties in bestaande wijken worden primair ingevuld op basis van de behoefte in de wijk. Wij zijn tegen geforceerde spreiding van sociale woningen over de stad. Onderzoek⁴ heeft uitgewezen dat arme huishoudens zich niet vanzelfsprekend optrekken aan rijkere bureu en gedwongen spreiding over de stad dus niet helpt.

Aan de andere kant kan een gemengde samenstelling wel het imago van armere wijken versterken. Dit pakken we aan op wijkniveau, samen met woningbouwcorporaties en vastgoedontwikkelaars.

Detailhandel en horeca

Winkels zijn belangrijk. Ze zorgen voor de leefbaarheid van wijken en de aantrekkelijkheid van de stad. Er is ook veel aan het veranderen en dat vraagt om een flexibele aanpak. Samen met de ondernemers.

Arnhem heeft verschillende winkelgebieden. Wij willen voor elk winkelgebied een aanpak op maat. Per winkelgebied een accountmanager die ontwikkelingen op de voet volgt en de eigenaren en ondernemers kent. Die het initiatief neemt en investeerders, eigenaren en winkeliers bij elkaar brengt om investeringen mogelijk te maken. Investeringen in schone, overzichtelijke en veilige winkelstraten.

De bestemming van onrendabele winkelgebieden kan flexibeler: meer ruimte voor andere bedrijvigheid. En we hebben het lef winkelbestemmingen te beëindigen om zo compactere winkelgebieden zonder leegstand te krijgen.

We gaan met de gemeenten om ons heen en de provincie afspraken maken over het ontwikkelen van gebieden voor grootschalige detailhandel-vestigingen buiten de stad. We moeten elkaar niet kapot-concurreren maar juist versterken.

Arnhem heeft een bloeiende horeca. Dat is belangrijk. We zien ook veel nieuwe initiatieven die bijdragen aan een bruisende stad.

Wat we ook zien is dat er steeds meer deel-horeca komt; winkels die ook een deel horeca voeren of semipublieke instellingen zoals schouwburg en filmhuis die inkomsten uit horeca-activiteiten verwerven. Dat juichen wij alleen maar toe, maar wel gelijke monniken, gelijke kappen. Dezelfde regels en verkapte overheidssubsidies worden afgeschaft.

³ Gelderlander Weekend 29 juli 2017, pag. 12, Honkvaste ouderen, strubbelende starters

⁴ <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/magw/overheid-richt-je-op-bewoner-in-achterstandswijk-en-niet-op-buurt-als-geheel.html>

Natuur en groen

Arnhem is een groene stad, met prachtige parken en veel groen in de wijken. Met de ontwikkeling van Stadsblokken en Meinerswijk gaat dat nog veel mooier worden. Dit koesteren wij.

Maar we moeten wel reëel blijven. Het meeste groen in de stad is geen natuur en niet alles in de stad kan groen zijn. Stedelijk groen moet functioneel zijn, de aantrekkelijkheid van Arnhem vergroten, voor de recreatie van alle Arnhemmers toegankelijk zijn en zorgen voor een gezonder leefklimaat in de stad.

Wij willen het stedelijk groen in Arnhem behouden en, waar mogelijk, uitbreiden. Maar we kunnen het ons niet veroorloven de stad op slot te zetten. Bij de ruimtelijke ontwikkeling van Arnhem is groen niet het enige criterium.

Wateroverlast

De laatste jaren ondervinden veel Arnhemmers meer wateroverlast. Wij vinden, in tegenstelling tot het huidige college, dat aanpak van deze overlast geen zaak is van de inwoners/wijken alleen maar ook en vooral van de gemeente.

Wij willen dat er geld beschikbaar komt voor de door de wijken gemaakte plannen, en dat deze plannen uitgevoerd gaan worden.

Kunst en cultuur

Arnhem heeft de afgelopen jaren veel geld gestoken in cultuurgebouwen. De hoogste tijd om de aandacht te verleggen naar het volkrijgen van die gebouwen. Als gastvrije cultuurstad van het Oosten.

Gastvrij begint met bereikbaarheid en voldoende parkeerplaatsen. Daar hebben we het al over gehad in **Van A naar B in Arnhem**.

We gaan Arnhem als cultuurstad promoten. Onderdeel van Arnhem als toeristisch aantrekkelijke stad. Met aandacht voor het hele palet aan cultuuraanbod, zowel toneel, ballet, musea en muziek, als bioscopen en brede publieks-evenementen.

We willen dat de gemeente ruimte geeft aan ondernemers, zeker ook aan culturele ondernemers. Vergunningverlening voor evenementen moet eenvoudig en kleinschalige evenementen vragen om een laagdrempelige regelgeving, b.v. op het gebied van veiligheid. De verdeling van het evenementenbudget moet transparanter.

Cultuur is ook een bindmiddel. Het is voor kinderen belangrijk dat ze op jonge leeftijd met cultuur in aanraking te komen. Dat kan b.v. in wijkverband of op school.

Sport

Wij vinden sport belangrijk. Sporten draagt bij aan een gezonde levensstijl en helpt jongeren zich sociaal te ontwikkelen. Iedereen die dat wil, zeker kinderen, moet kunnen sporten.

In de wijken moeten voldoende goede kleinschalige sportfaciliteiten zijn, zoals speelvelden.

Voor sportverenigingen zijn goede faciliteiten nodig. Maar dat is niet genoeg. Sportverenigingen vormen het hart van de breedtesport. Veel verenigingen hebben het moeilijk. Het programma 'Gelderland sport' van de provincie helpt sportverenigingen. Hier sluiten we ons bij aan.⁵

Wij ondersteunen de ontwikkeling van Papendal als topsportlocatie en als innovatief economisch centrum voor sport en gezondheid. Dat kunnen we als Arnhem nog meer promoten. Goede topsport en sportieve successen stimuleren anderen om aan sport te gaan doen. Dat geldt zeker ook voor de gehandicaptensport. Daar heeft Arnhem een naam hoog te houden.

⁵ <https://www.gelderland.nl/sport>

ARNHEM, DE SAMENLEVING

› HOE DAN?

Zorg voor iedereen

We beginnen met vast te stellen dat er in de zorg in Arnhem heel veel goed gaat. Dankzij de inzet van veel mensen; professionals, vrijwilligers en mantelzorgers heeft de door het kabinet Rutte II ingezette decentralisatie de zorg dichterbij de mensen gebracht en zijn de kosten in de hand gehouden. Daar gaan we mee door, verbeteren wat beter kan, en geen experimenten of nieuwe grote hervormingen.

Wij willen de sociale wijkteams verder ontwikkelen. In je eigen wijk moet je eenvoudig terecht kunnen met vragen over zorg. Bij mensen die jou en jouw wijk kennen. Dat kan alleen als de wijkteams de ruimte hebben om te handelen, dat ze meer zijn als uitvoerders van elders opgestelde regels. Wij hebben vertrouwen in hun professionaliteit. Geen betutteling, maar gepaste afstand. Sturen op resultaat, niet met voorschriften.

Zorgvragers moeten maatwerk krijgen op basis van wat nodig is, niet wat anderen krijgen. We willen naar één gezin, één plan.

Veel mensen verlenen mantelzorg aan ouders, kinderen, vrienden, burens of anderen. Mantelzorgers zijn belangrijk en verdienen waardering. Mantelzorgers mogen niet overbelast raken. De wijkteams krijgen middelen om mantelzorgers te ondersteunen als dat nodig is:

- Continuering van het mantelzorgcompliment en het actief aanbieden van deze mogelijkheid;
- Onafhankelijke cliëntondersteuning die actiever onder de aandacht wordt gebracht en aangeboden;
- Aandacht voor individuele situaties: niemand is hetzelfde;
- Meer aandacht voor tijdelijke vervangende zorg.

Mensen met een beperking krijgen hulp om zo zelfstandig mogelijk hun leven in te richten. Voorzieningen, waaronder het OV, in de stad moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Daar waar het nodig is, is er ondersteuning op maat.

Ouderen, jongeren en jeugd

De meeste Arnhemmers zijn heel goed in staat voor zichzelf te zorgen, dat geldt ook voor ouderen, jongeren en jeugd, die nogal eens door de politiek als problematische doelgroepen worden gezien waarvoor generieke maatregelen nodig zijn.

Wij geloven daar niet in. Het leidt tot voorzieningen die zichzelf in stand houden, of er behoefte aan is of niet. Wij willen maatregelen zoveel mogelijk op maat, b.v. op wijkniveau zorgen voor voorzieningen voor ouderen die passen bij de wijk of specifieke ondersteuning van probleemgezinnen in de jeugdzorg.

Onderwijs

Er moet op alle niveaus ruimte zijn voor praktijkervaring in de vorm van stages en andere begeleiding. Ook voor de VMBO beroepsgerichte leerweg en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten heeft een structurele intensieve aanpak nodig. Hier hebben wij de komende jaren blijvende aandacht voor.

Steeds meer kinderen doen een beroep op jeugdzorg. Hoe meer we voorkomen dat kinderen en jongeren vastlopen, hoe beter. Dat vraagt om actief maatwerk: passend onderwijs en passende zorg in samenwerking met de sociale wijkteams invullen; zorg en onderwijs dichterbij elkaar brengen. Goede samenwerking tussen gemeente, jeugdzorg en andere maatschappelijke instellingen is niet bijzonder, maar standaard.

Wijken

Wijken in Arnhem zijn heel verschillend, ook sociaal. Daar hebben we oog voor. Dus als er in een wijk behoefte is aan een buurthuis, gedragen door wijkbewoners, dan kan dat. Ook als gericht opbouwwerk in een buurt nodig is, dan komt dat er. Daar hebben we goed ingevoerde wijkteams voor nodig.

Werk en inkomen

We willen dat iedereen die kan werken, werkt. De beste sociale voorziening is een betaalde baan. Maar als mensen buiten hun schuld hun baan verliezen of niet in staat zijn volledig te werken, dan ondersteunen wij hen. Want wie in een uitkering belandt, moet zo snel mogelijk weer aan het werk.

Reïntegratieprogramma's moeten mensen omscholen naar kansrijke beroepen. Hoe minder mensen van de WW in de bijstand terecht komen, hoe beter.

Wij willen dat mensen die bijstand krijgen, actief zijn. Wij verlangen bij een uitkering een tegenprestatie. Je volgt een opleiding of doet (vrijwilligers)werk. Verplicht. Wij nemen Rotterdam als voorbeeld.^{6,7}

Het budget voor de bijstand is bedoeld voor de mensen die het nodig hebben. Fraude is diefstal en wordt nooit geaccepteerd.

Voor mensen die niet volledig of echt niet kunnen werken is er langdurige ondersteuning. Wij leggen daarbij de nadruk op wat mensen nog wel kunnen. Passend werk biedt mensen de kans zich te ontwikkelen en naar betaald werk door te groeien. We bieden ondersteuning bij arbeidsparticipatie aan alle doelgroepen. De gemeente biedt deze plekken zelf maar stimuleert ook actief bedrijven en organisaties om dit te doen, ook op het gebied van beschermt werk.

Inkomensbeleid is een taak van de landelijke overheid. We willen de lappendeken aan gemeentelijke inkomensafhankelijke regelingen kwijt. Het is onacceptabel ingewikkeld geworden en vergroot de armoedeval. Werken moet lonen. Niets demotiveert meer dan dat als je (harder) wilt werken, je op netto-inkomen achteruit gaat omdat je buiten al die extraatjes valt.

De armoedebestrijding in Arnhem kan simpeler. Geen experimenten en het optoppen van Rijksbeleid. Wij willen armoedebestrijding zoveel mogelijk in natura, zeker voor kinderen. Als je kinderen wilt helpen, dan werkt dat beter dan via inkomenssteun aan hun ouders.⁸

De Gelre Pas is hiervan een goed voorbeeld. Arnhemmers kunnen, tegen flinke kortingen, en in sommige gevallen zelfs gratis, meedoen aan diverse activiteiten zoals een dagje uit, het volgen van cursussen, bezoek aan theater of concert of lid worden van een sportvereniging. Eigenlijk zou iedereen een Gelre Pas moeten kunnen hebben. Voor mensen die het kunnen betalen, tegen een vergoeding.

Schulden zijn een groot probleem, maar ook een complex probleem. Wij zetten aanpak hiervan hoog op de agenda. Dat kan de gemeente niet alleen oplossen. Daarom sluiten wij aan bij het landelijke initiatief 'Schouders eronder'.⁹

Veiligheid

Veiligheid begint in de wijk. Daarvoor zijn meer wijkagenten en BOA's (handhavers) nodig.

Ook inzet van mobiele wijkposten, b.v. in een leegstaande winkel, die ingezet worden als er in een wijk extra toezicht nodig is, vergroten de veiligheid in de wijk.

Een veilige openbare ruimte is ontzettend belangrijk. Wij willen meer innovatieve manieren van toezicht met b.v. intelligente camerabewaking. In winkel- en horecagebieden, samen met de ondernemers en pandeigenaren zorgen voor veilige straten. De accountmanager (zie onderdeel **Detailhandel en horeca**) neemt daarin het voortouw.

Wij zijn tegen verspreiding van coffeeshops over de Arnhemse wijken.

De gemeente moet hard optreden tegen mensen die de leefbaarheid in Arnhem aantasten. De wet biedt voldoende mogelijkheden voor optreden. Gebruik die dan ook.

⁶ Financieel dagblad, 27 april 2017, *Streng Rotterdamse aanpak bijstand wint het van Amsterdam*

⁷ Elsevier, 11 mei 2017, *Streng bijstand werkt*

⁸ <http://kindpakketwijzer.nl>

⁹ <https://www.divosa.nl/nieuws/schouders-eronder-landelijk-programma-voor-betere-schuldhelp>

Radicalisering en subgroepen die zich buiten onze maatschappij plaatsen, blijven een zorgelijke ontwikkeling, ook in Arnhem. In het verleden hebben we geleerd dat hoe eerder signalen worden opgepikt, hoe beter. Na het linkse terrorisme van RAF, RARA en een zeer gewelddadige kraakbeweging, hebben we nu te maken met radicalisering op rechts, maar ook en vooral het salafisme, een radicale islamitische leer, gericht op onverdraagzaamheid, antidemocratische activiteiten en polarisatie. Het vormt daarmee een kweekvijver voor radicalisering en gewelddadig jihadisme. Dit kunnen en zullen wij niet tolereren.

We moeten het contact met groepen die gevoelig kunnen zijn voor radicalisering niet verliezen. Voorkomen is beter dan genezen. Wij willen dat er een meld- en informatiepunt komt voor extremisme en radicalisering. Hier kunnen inwoners, handhavers, onderwijzend personeel etc. terecht.

Ook qua veiligheid is Arnhem geen eiland. We zoeken samenwerking met de gemeenten om ons heen, de veiligheidsregio's en het Rijk.

Vluchtelingenopvang

Wij willen geen uitgebreider beleid voor de opvang van vluchtelingen dan landelijk is afgesproken.

Vluchtelingen zijn welkom in Arnhem. Zij die hier, al dan niet voor kortere of langere tijd blijven (statushouders), worden geholpen om snel in de Arnhemse samenleving mee te doen. Het leren van Nederlands en begrijpen van de Nederlandse cultuur is daarvoor een eerste vereiste.

ARNHEM, DE GEMEENTE

> HOE DAN?

Politiek voor de Arnhemmers

Het Arnhemse gemeentebestuur is er voor de Arnhemmers en moet zorgen dat de gemeente goed wordt bestuurd. Wij staan voor een politiek die mensen in Arnhem betreft bij de stad, die mensen enthousiasmeert, die Arnhemmers het gevoel geeft dat de politiek er voor hen is en niet andersom.

De gemeenteraad heeft het laatste woord, maar het eerste woord is aan de inwoners. Inwoners moeten zo vroeg mogelijk kunnen meepraten en meedenken over plannen. Veel kennis en ervaring zit buiten het gemeentehuis. Die gaan we gebruiken door het organiseren van denktanks met deskundige Arnhemmers, inzet van digipanelen en andere manieren van raadpleging.

Wij schaffen referenda af. Het vernauwt de discussie tot welles-nietes en verdeelt de stad in winnaars en verliezers.

Dienstverlening en contact

Wij willen dat de gemeentelijke organisatie de Arnhemmers centraal stelt. Dat je als inwoner snel en eenvoudig contact kunt krijgen met de gemeente, op een tijd die jou uitkomt en op een manier die jij kiest.

Een moderne digitale dienstverlening van de gemeente is een noodzaak. De noodzaak om op het gemeentehuis te komen moet zo klein mogelijk zijn. Als het van huis uit geregeld kan worden, moet dat kunnen, 24 uur per dag, 7 dagen in de week. Maar als je het niet digitaal kunt of wilt, dan kan dat. Als je belt, uiteraard tegen normaal tarief, neemt iemand op. Als je een brief schrijft, krijg je vlot antwoord.

Informatie en communicatie moet laagdrempelig zijn, met duidelijke en door iedereen te begrijpen taal, rekening houdend met laaggeletterden en mensen die (nog) niet digitaal vaardig zijn.

De wijkteams moeten goed bereikbaar zijn. Inwoners moeten in hun eigen wijk makkelijk contact kunnen krijgen met een medewerker. Iemand die de wijk en de wijkbewoners kent.

We vinden het belangrijk dat Arnhemmers actief worden betrokken bij tevredenheidsonderzoeken, zeker Arnhemmers die ondersteuning krijgen en afhankelijk zijn van de gemeentelijke dienstverlening. Er is uiteraard een onafhankelijke klachtenafhandeling.

Ondernemersklimaat

Wij willen dat er bij de gemeente een ondernemersdesk komt waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen, waar ze één integraal antwoord krijgen en met één contactpersoon te maken hebben. Informatie over bedrijven die de gemeente zelf in huis heeft of die eenvoudig kan verkrijgen, hoeven ondernemers niet steeds opnieuw aan te leveren.

Ondernemers zijn niet tegen regels. Ondernemers zijn tegen regels die onduidelijk zijn, regels die om de haverklap veranderen en regels die elkaar tegenwerken. Een goed ondernemersklimaat betekent minder regels en vergunningen, door samenvoegen van vergunningen en vervangen van vergunningen door algemene regels en meldingsplicht. En de regels die er zijn, worden gehandhaafd. Regels die niet worden gehandhaafd, kun je net zo goed afschaffen.

Er zijn al veel mooie initiatieven in Arnhem waarin de gemeente heeft geparticipeerd zoals Greenhouse, Start-up Arnhem, Mode Incubator en Bureau Zelfstandigen. Er moet een helder meerjarenplan komen. Voor een betere samenwerking en duidelijke keuzes waar alle betrokken partijen bij aan kunnen haken.

Financiën

We draaien er niet omheen, het geld is op, de pot is leeg. De Arnhemse reserves zijn nagenoeg geheel uitgegeven.

Wij gaan daarom de uitgaven strak in de hand houden. De oplossing zit niet in lastenverzwaring. Alle uitgaven worden getoetst op effectiviteit en efficiëntie (zuinig en zinnig). De gemeente moet zich concentreren op haar kerntaken en geen rijksbeleid gaan aanvullen of aanpassen op kosten van de Arnhemmers. Door het Rijk opgelegde kortingen worden niet gecompenseerd door de lokale lasten te verhogen, maar gerealiseerd

Dat vereist een strakke scheiding van inkomsten en uitgaven. Tegenvallers worden opgevangen in de begroting en meevallers gaan naar de algemene middelen of verlaging van de lasten.

Wij willen zo laag mogelijke tarieven voor leges en vergunningen. In Arnhem zijn leges grotendeels kostendekkend. Dat is mooi, maar als het goedkoper kan, moet het goedkoper: geen legesverhoging maar lastenverlaging. En, zoals eerder gezegd: de OZB lager en de rioolheffing wordt weer alleen aan de gebruikers opgelegd.

<https://arnhem.vvd.nl/>

